

AFTONBLADET

Jul i Hälsingland
- titta in i TORPET!

100
sidor!

- för dig som
älskar julmys

Härligt hemma!

Nr 48/10

Säljs med Aftonbladet 4-5 december

Pris: 20 kr

Mmm, galet gott

JULGODDIS!

26
KRYSS &
SUDOKU

30 godbitar - hitta din favorit

Mintfudge, polkaknäck,
kokoskola, kanelmandlar,
glöggtryffel, geléhjärtan
och många fler drömrecept!

Pax för den
med kokos!

Julstämning
med amaryllis!

PYSSEL-SARA:
"Skapa min coola kolakrans"

PYSSEL-SPECIAL!

Trendigt

Sött

Roligt

Säljs endast ihop med Aftonbladet

7 388106 702008

SKÖNA RUM / Jul i Hälsingland

Vinterljus i matsalen. Runt det stora matbordet ryms det många när det är dags för knytkalas. Rengsjöstolarna är snickrade av en lokal snickare. Julmattor och Järvsöstakarna på bordet är inropade på gårdsauktion.

Redo för en skidutflykt i det kalla och soliga vintervädret – en julaftonstradition hos familjen Bruce.

”Viktigaste pyntningen är
julgranskulorna”

Det doftar granbarr och jul. Från köket hörs skratt och prat. Det är familjen Bruce som precis kommit hem efter en skidtur. Nu är det dags att värma sig framför den öppna spisen med glögg och pepparkakor.

Välkomna till jul i ett 1700-talstorp mitt i Hälsingland.

Text och styling: **Amelie Grönholm** Foto: **Katarina Malmström**

Hanna tänder
ljus inför skymningen.

Julafton, den firas alltid hemma hos Hanna och Jacob. Inte så konstigt: de bor i ett romantiskt 1700-talstorp, som för tankarna till barndomens jular. Här mitt i Hälsingland finns allt från det snötyngda gårdsgårdsstaketet och de lysande lamporna utomhus, till de breda, tryggt nötta golvtilljorna i vardagsrummet där granen står klassiskt sparsamt pyntad. I torpet behövs inte mycket mer för att skapa julkänsla.

– Jag tycker att julen är så himla mysig, men vill samtidigt inte ha för mycket julpynt hemma. Vi försöker hålla oss till en enhetlig färgskala och inte bland för mycket. Jag väljer hellre rejäla material som trä och järn. Helst svensktillverkade saker och inget tingeltangel.

Inga skönhetskrav på granen

Gran är förstås ett måste. Men hos Bruce ser den inte riktigt ut som vanligt.

– Vi brukar ta en så ful gran som möjligt eftersom den ändå ska dö efter en månad. Det viktiga är ju bara att vi kan hänga våra julgranskulor i den, att den är snygg är ingen prestige för oss, så vi brukar ta någon som ändå inte skulle ha överlevt.

Men hos Hanna och Jacob är det inte bara kulor i granen.

De driver nämligen Skandinaviens enda kvarvarande linspinneri och linneväveri, Växbo Lin.

– Vi är ju en linfamilj så i granen har vi förstås våra linänglar.

Det har varit en lång väg till hälsingegårdens julromantik. Hanna är född och uppvuxen i Stockholm men hennes mormor bor i Hälsingland. Här tillbringade Hanna all sin lediga tid när hon var ung. Eftersom mormodern är duktig på att spinna och väva, lärde sig Hanna mycket om hantverket och särskilt om linets traditioner i Hälsingland.

Köpte torp utan el och vatten

Det var också här som Hanna som 15-åring första gången träffade Jacob.

För att kunna vara med honom så mycket som möjligt sökte Hanna senare sommarjobb i Hälsingland och fick jobb som guide på textilföretaget Växbo Lin.

▲ **Fika i husets** varma vrå. Eldstaden med bakugn och öppen spis är original från husets byggår. Pinnstolar och hisslampa är köpt på gårdsauktion. Adventsljusstaken på bordet är från Design House Stockholm. Linnöduken och kuddarna i soffan är linnkuddar från Växbo lin.

◀ **Vit adventsstjärna** från Weke & Weke. Tomtar från Åsas tomtebyrå. Blåvit kruka är en julklapp från Hannas morföräldrar.

► **Platsbyggt kök** i massivt trä från ett lokalt snickeri Tallkotten i Bollnäs. Bänkskivorna är gamla golvplank och knopparna till skåpen är gamla elisolatorer. Spis med gasplattor och elugnar, Aga, ho kommer från Franke. Stänkskydd i form av hårdgjut glasskiva. Handtryckt tapet från Bengt Burström på Långholmen.

”Vi har varsamt tagit ut, restaurerat och satt tillbaka”

Alfons på sin kälke som kommer från Kunstindustrien i Danmark.

Julknäck:

50 g (3/4 dl) sötmandel
1,5 msk smör eller margarin
2 dl socker
2 dl ljus sirap
1,5 dl vispgrädd

Gör så här:

1. Skälla, skala och hacka mandeln.
2. Blanda smör, socker, sirap och grädd i en tjockbottnad kastrull. Koka och rör tills en droppe smet i kallt vatten kan formas till en kula. Blanda i mandeln och häll upp i formarna.
3. Låt stelna på sval plats.

”Vi har dragit ut all gammal smidd spik, rätat dem och spikat tillbaka dem igen”

Gjutjärnskaaminen är en gammal militär tågkamin, tänkt att användas som mobiliseringskamin på tågen om de skulle bli krig. Gjutjärnsljusstakar och trätåg från Hemslöjdsprodukter.

► – Jag blev verkligen fascinerad och förälskad i verksamheten, dess produkter och atmosfär. Så när jag slutade sa jag till Jacob, att säljer de det där stället någon gång så köper vi det! säger Hanna och skrattar.

Precis så gick det. Hanna och Jacob äger och driver nu sedan snart fem år tillbaka linfabriken.

I samma veva köpte de också ett litet, charmigt och ålderdomligt torp. När de flyttade in fanns det varken kök, bad, vatten eller avlopp.

Tagit tillvara alla detaljer

Men under renoveringen hittade de många originaldetaljer som fortfarande var bevarade. Med lite efterforskning har de dessutom fått reda på att husets historia sträcker sig ända tillbaka till 1700-talet. Troligtvis har det flyttats till den plats det står på nu under mitten av 1700-talet. Hanna och Jacob känner stor respekt för historien och har tagit till vara på alla detaljer.

– Allt i huset har i stort sett varit ute och vänt, när vi behövde förbättra isoleringen i golv, väggar och tak. Vi har inte rivit och köpt nytt utan varsamt tagit ut, restaurerat och satt tillbaka. Vi har till och med dragit ut all gammal smidd spik med initialer på spikskallen, rätat dem och spikat tillbaka dem igen, berättar Jacob.

Andra originaldetaljer som är bevarade är eldstäder, dörrar, golv – och tapeten i hallen. ►

Ljus och värme i fönsterkarmen. Kuddar från Växbo lin och Bollnäs hemslöjd. Röd adventljusstake är köpt på en gårdsauktion.

I den gamla bibeln finns en text skriven av den tidigare ägaren som berättar att hon flyttat från Stockholm till Växbo.

I barnens rum står tomten och lurar. Den röda pläden kommer från Röros tweed. Barnens sängar är inropade på gårdsauktion. Den färgglada tapeten heter "Eldsblomma" av Josef Frank. I det angränsande rummet står två stolar och ett tidningsbord från Norrgavel.

”Det är fantastiskt att kunna läsa om hur de levde i samma hus för länge sedan”

Ytterdörren fick flytta in eftersom den var för gles och nu leder pardörren in till sovrummet i stället. I taket hänger lampen Liv av Jonas Bolin.

Den gamla spisen blir ett härligt gottbord. Halmbock från Hemslojdsprodukter och fårskinnstoffsor, Svensk hemslojd.

”Det har varit en otroligt fantastisk, jobbig, rolig, läskig, lärorik tid”

► Den kommer från 1800-talet och är målad av schablonmålaren Målars, som bott i huset. Hanna och Jacob har hittat dagböcker som är skrivna av honom mellan år 1897–1898.

– Det är fantastiskt att kunna läsa om hur de levde i samma hus för så länge sedan, säger Jacob.

Klockarna är själen i huset

Stilmässigt blandar Hanna och Jacob en hel del ärvda saker med ny design. Det skapar ett trivsamt hem med historia där man känner att var sak har sin plats. Gammalt eller nytt spelar ingen roll, huvudsaken är att materialen är bra och att det är omsorg bakom tillverkningen och designen. När de ska välja en favoritpyrl i hemmet har båda svårt att välja, men till slut blir de överens om klockorna.

– Klockorna i köket och vardagsrummet som ska dras en gång i veckan för att hela tiden ticka och gå, dem gillar vi mycket. Tickandet från klockorna ger själ till huset. Vi hörde Sara Lidman säga en gång: ”Det är inte så noga att de går rätt, huvudsaken att de tickar”. Precis så är det här, säger Hanna.

Det har gått knappt fem år sedan de flyttade hit och hela deras liv förändrades.

– Det har varit en otroligt fantastisk, jobbig, rolig, läskig, lärorik tid, säger Hanna och Jacob och ler. □

På julafton får barnen en julgranskula i strumpan. ”Vi försöker köpa en julkula som symboliserar årets inredningstrend. Här ser vi 2009 års julkula.”

Varmt inne och kallt ute. Det lilla torpet är inbäddat i mjuk snö.